

Oruç hangi yaşlarda farz olur?

Sahra Bal: “Oruç hangi yaşlarda farz olur?”

Oruç, kişi mükellef olunca üzerine farz olur. Henüz mükellef olmayan bir çocuk oruç tutmakla yükümlü olmaz. Nitekim Peygamber Efendimiz (sav); “Üç kişiden kalem (sorumluluk) kaldırılmıştır: Bunlar; uyanıncaya kadar uyuyan, buluğa erinceye kadar çocuk ve aklî dengesine kavuşuncaya kadar deli”¹ buyurmuştur. Mükellef olma yaşı kişinin akıl- baliğ olduğu yaştır. Buluğ, biyolojik ergenlik demektir ve kişinin çocukluk döneminden çıkıp yetişkinler gurubuna katıldığı dönemin başlangıcıdır. Bu yaş iklim şartlarına ve çocuğun biyolojik ve psikolojik yapısına ve yaratılışına göre değişiklik arz edebilmektedir. Ergenlik çağı net olarak, erkek çocuklar için ilk ihtilâm olduğu yaşta; kız çocuklar için ise ilk âdet görmeye başladığı yaşta başlamış olmaktadır. Bunu yaş olarak rakamlara da döken İslâm Hukukçuları bu konuda bir alt sınır, bir de üst sınır belirlemişler; alt sınırın altındakileri ergen saymamışlar; üst sınırı geçenleri ise, her ne kadar ergen olmadıklarını iddiâ etseler de ergen saymışlardır. Alt sınır kızlarda dokuz, erkek çocuklarda on ikidir. Üst sınır ise, İmam-ı Azam Ebû Hanife’ye göre kızlarda on yedi, erkeklerde on sekiz; İmam-ı Malik’e göre her iki cins için on sekiz; Hanefî Fukahasından İmam-ı Ebu Yusuf ile İmam-ı Muhammed’e göre ise her iki cins için de on beş yaştır.² Buluğ çağı konusunda Bediüzzamanî³’ın içtihadı da on beş yaştır.³ Bu durumda, oruç, namaz ve diğer ibadetler kişiye yaklaşık olarak on beş yaşında farz olmaktadır.

Dipnotlar:

1- Tirmizî, Hudûd, 1F. Hindiyye, 10/345

2- Sözlere, 591